

11.3.2024

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

**az Oroszország által jogellenesen eltulajdonított román nemzeti kincsek
visszaszolgáltatásáról**
(2024/2605(RSP))

Nicolae Ștefănuță, Francisco Guerreiro, Henrike Hahn
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

B9-0176/2024

**Az Európai Parlament állásfoglalása az Oroszország által jogellenesen eltulajdonított román nemzeti kincsek visszaszolgáltatásáról
(2024/2605(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Oroszországról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 167. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelméről szóló 1954. évi hágai egyezményre,
 - tekintettel a kulturális javak jogtalan behozatalának, kivitelének és tulajdona jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről szóló, 1970. évi UNESCO-egyezményre,
 - tekintettel a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló, 1995-ben elfogadott UNIDROIT-egyezményre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkére,
- A. mivel 1916-ban Románia nemzeti kincseit a központi hatalmak veszélyeztették, és a román kormány és a Román Nemzeti Bank képviselői jegyzőkönyvet írtak alá Oroszországgal, amely meghatározza e nemzeti kincsnek megőrzés céljából Moszkvába történő első szállításának feltételeit; mivel ez a jegyzőkönyv kimondja, hogy a román kincsek tekintetében „az orosz kormány garantálja a szállítás biztonságát, a biztonságos letéti őrzést és a Romániának való visszaszolgáltatást”; mivel 1917-ben sor került egy második szállításra és az azt kísérő jegyzőkönyv aláírására;
- B. mivel a „nemzeti kincsek” kifejezés itt a Román Nemzeti Bank aranytartalékára utal, amely aranyrudakból és ritka érmékből áll, valamint utal az ország nemzeti örökségéhez tartozó kulturális és művészeti javakra;
- C. mivel az orosz megőrzés alá helyezett teljes nemzeti kincsnek részét képezte a Román Nemzeti Bank tartalékához tartozó 91,5 tonna színarany, ékszerek és ritka érmék királyi gyűjteménye, valamint kulturális és történelmi jelentőségű tárgyak, például állami archívumok, dokumentumok, értékes történelmi kéziratok, az örökség részét képező festmények, ritka könyvek és számos köz- és magánintézménynek a román történelem öt évszázadát felölelő gyűjteménye;
- D. mivel Oroszország azóta az aláírt jegyzőkönyvekben foglaltak ellenére megtagadta, hogy teljes mértékben visszaszolgáltassa a nemzeti kincseket Romániának; mivel a román nemzeti kincs visszaszolgáltatása jelentős kulturális, történelmi és intézményi jelentőséggel bír Románia népe számára;

- E. mivel az Oroszországi Föderáció 2022. február 24. óta jogellenes, provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háborút folytat Ukrajna ellen az ENSZ Alapokmányát és a nemzetközi jog alapelveit nyilvánvaló és kirívó módon megsértve;
1. elítéli az Oroszországi Föderációt, amiért jogellenesen eltulajdonítja és szándékosan visszatartja Románia nemzeti kincseit, megsértve a Románia és Oroszország által 1916-ban és 1917-ben aláírt jegyzőkönyvi dokumentumokat és a visszaszolgáltatásra vonatkozó jogi garanciákat;
 2. hangsúlyozza az első világháború során felmerült kockázatok miatt a biztonságos megőrzés érdekében Oroszországba küldött műtárgyak numizmatikai és kulturális értékét; kiemeli, hogy míg a kulturális, művészeti és levéltári javak többségét 1935-ben és 1956-ban visszajuttatták Romániába, a kinnlevő 91,5 tonna színaranyat, amely a Román Nemzeti Bank tartalékának részét képezi, a kincsek Oroszországnak történő átadásáról aláírt jegyzőkönyvek ellenére Oroszország soha nem szolgáltatta vissza; megjegyzi, hogy a Kremlben elhelyezett román színarany teljes értéke ma több mint 5,5 milliárd eurót tesz ki;
 3. tudomásul veszi, hogy 2003-ban létrejött a román–oros vegyes bizottság, amely a nemzeti kincsek visszaszolgáltatására irányuló megbeszélések és erőfeszítések elősegítésével megbízott szakértőkből áll; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a bizottságnak az ezt követő években, legutóbb 2019-ben tartott ülései nem vezettek a felek közötti megállapodáshoz a kincsek visszaszolgáltatásáról; megjegyzi, hogy az Oroszországi Föderáció és előtte a Szovjetunió soha nem ismerte el hivatalosan, hogy a kincsek Románia tulajdonát képezik, és azokat vissza kell szolgáltatni;
 4. felszólítja Oroszországot, hogy az aláírt jegyzőkönyvek rendelkezéseivel összhangban haladéktalanul szolgáltassa vissza Romániának a 1916-ban és 1917-ben átadott román nemzeti kincsek fennmaradó részét;
 5. hangsúlyozza, hogy Oroszország Ukrajna elleni jogellenes, provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háborúja alapvetően megváltoztatta az Oroszországgal kapcsolatos uniós politika – beleértve a diplomáciai kapcsolatokat is – megvitatásának és meghatározásának kereteit; tudomásul veszi annak lehetőségét, hogy a Románia nemzeti kincseinek visszaszolgáltatására irányuló felhívást belefoglalják az EU és Oroszország közötti kapcsolatok újbóli felvételének jövőbeli menetrendjébe, miután Oroszország teljesítette az EU-val fenntartott kapcsolatok normalizálására vonatkozó követelményeket, és ennek legfontosabb részeként teljesen beszüntette az Ukrajnában folytatott valamennyi katonai tevékenységét, valamint feltétel nélkül kivonta teljes haderejét és valamennyi katonai felszerelését Ukrajna teljes, nemzetközileg elismert területéről;
 6. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a román hatóságokat az arra irányuló jogi lehetőségek feltárásában, hogy a nemzeti kincseket haladéktalanul visszaszolgáltassák Romániának;
 7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Európai Külügyi Szolgálatnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Oroszországi Föderáció elnökének, kormányának és parlamentjének.